*І чужому научайтесь,
Й свого не цурайтесь...*
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N.J. 07303
Телефони: (201) 434-0237
(201) 434-0807
в Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюзу: (201) 451-2200
в Ню Йорку (212) 227-5250
(212) 227-5251

РІК LXXXII. Ч. 1. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК ЧЕТВЕР, 2-го СІЧНЯ 1975 ЦЕНТІВ 20 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK THURSDAY, JANUARY 2, 1975 No. 1. VOL. LXXXII.

Начальний Пластун Юрій Старосольський відвідує пластунів Австралії

На запрошення Крайової Пластової Старшини, Начальний Пластун Юрій Старосольський виїхав до Австралії, щоб відвідати пластові табори, які саме там починаються, та пластові осередки в Мельборні, Аделяйді, Брізбені та Сиднею.

Щоб попрощати Начального Пластуна, група пластунів Вашингтонської станиці під проводом пл. сен. Сося прибула до дому пп. Старосольських у Сілвер Спрінг. Між присутніми були представники усіх чотирьох Пластових Урядів: новаки, юнаки, старші пластуни та сеньйори. Пластуни передали письменні привіти від вашингтонської станиці. Коротким сердечним словом попрощав Начального Пластуна пл. сен. В. Сось, на закінчення усі пластуни попрощали його традиційним: „А щаслива вам дорога"!

Д-р Юрій Старосольський

Лава Присяжних розглядає справу Вотерґейту

Вашингтон. — Лава присяжних, яка повинна винести вирок в справі п'ятьох підсудних, обвинувачених в справі Вотерґейту, тобто закривання вломy до Демократичної квартири, що складається з дев'ятьох жінок і трьох чоловіків, нараджувалась 30-го грудня 1974 р. протягом чотирьох годин ,вислухавши перед тим інструкції судді Сіріки. Пізно по полудні лава присяжних переслала записку судді Сіріці з проханням переслати їм три зізнання, а саме: зізнання колишнього головного прокуратора Джона М. Мічела, його зізнання зложене в 1973 р .перед лавою присяжних і судове зізнання трьох головних свідків уряду Джона Діна 3-го, Фредеріка ЛяРу і Стюарта Меґрудера. Після короткої наради з адвокатами суддя Сіріка прочитав тим особам, які мають відношення до процесу, в присутності членів лави присяжних записку, підписану і переслану йому Джеймсом А. Гоффаром, 75-літнім кол. поліцистом, який на початку нарад лави присяжних був вибраний на її голову, і заявив, що він не може вдоволити їхнього прохання з тієї причини, що ними вимагані документи потрібно б було поновно студіювати і це забрало б найменше три тижні часу. Перед відісланням членів лави присяжних до їхньої квартири в готелю Сіріка пропонував, щоб вони намагалися винести свій осуд на підставі зібраного ними матеріялу в часі процесу і вислуханих ними зізнань свідків.

Брежнєв відкликав свою подорож до Єгипту

Москва. — Леонід Брежнєв несподівано відкликав заповіджену на 14 січня 1975 р .візиту в Єгипті, після чого він мав поїхати до Сирії й Іраку, двох арабських країн, найбільше залежних від СССР. Відкликання тієї запляновані подорожі в часі, коли у Москві перебувала ще єгипетська делеґація на чолі з міністрами закордонних і військових справ, викликала політичну сенсацію, тим паче, що ті відвідини єгипетських достойників у Москві загально інтерпретували, як відновлення тісної совєтсько-єгипетської співпраці та підготову до візити Брежнєва у Каїро. Не подано ніяких причин, чому раптом Брежнєв рішив не їхати на Близький Схід, але загально розуміють те рішення, як вияв невдоволення Москвою становищем Єгипту до проблеми замирення з Ізраїлем: Єгипет схилявся до закулісових дипломатичних переговорів з допомогою від Америки і її державного секретаря Генрі Кіссінджера, а Москва наполягала на урухомлення Женевської мирової конференції, бо там Совєти мали би безпосередній голос у цих справах. Проголошений у Москві комунікат в дні відлету єгипетської делеґації говорить про совєтсько-єгипетську „приязнь" і про те, що обидві сторони, СССР і Єгипет, погодилися, що мирові зусилля треба чинити на Женевській конференції ,де повинна бути приявною також делеґація від палестинців. За американськими коментарями — у Вашингтоні стрінули вістку про відкликання візити Брежнєва в Єгипті, Сирії й Іраку з вдоволенням, як доказ, що Совєти не відзискали свого давнього домінуючого політичного впливу в тих країнах, особливо в Єгипті.

УНС ГОТОВИЙ ДОПОМОГТИ УКРАЇНСЬКИМ ЖЕРТВАМ ЦИКЛОНУ В АВСТРАЛІЇ

Джерзі Сиτі. — Український Народний Союз, розпоряджаючи багатотисячним „Фондом Наглої Потреби", закумульованим з дивідендових пожертв членів УНС та призначеним на рятунок життя і волі українців, зголосив свою готовість допомогти українським жертвам нищівного циклону, який 25 грудня навістив Дарвін, головне і портове місто в Північній Австралії, якщо б, очевидно, такі жертви були. Циклон про який мова, на 90 відсотків знищив місто Дарвін, понад 25.000 його мешканців залишились без даху над головою, а 44 особи втратили своє життя. Понад 10,000 осіб евакуйовано гелікоптерами із знищеного міста. Негайно після газетного повідомлення про цю стихійну катастрофу, Головний Екзекутивний Комітет УНСоюзу, в порозумінні із Президією Секретаріяту Світового Конґресу Вільних Українців та головою Світової Ради Суспільної Опіки при СКВУ і президентом ЗУАДКомітетом д-ром Володимиром Галаном звернувся до австралійських властей, Міжнародного і Австралійського Червоного Хреста та до Владики Іван Прашка і української репрезентації в Австралії, прохаючи інформацій щодо евентуальних українських жертв циклону та інформуючи про свою готовість допомогти цим жертвам. Досі ще не одержано будь-яких інформацій, чи між жертвами циклону були українці.

Нова Управа НТШ в Европі розгортає працю

Сарсель, Франція. — Новообрана 26-го жовтня 1974 р. Управа Наукового Товариства ім. Шевченка в Европі з осідком у Сарселі розпочала свою працю. Звітуючи за Управу НТШ в Европі, проф. В. Кубійович відмітив появу дальших зошитів Енциклопедії Українознавства від гасла „Полікарпов-Орлов" до „Роман" і додатки до 6-го тому із списком фундаторів ЕУ — 496 сторін друку. Закінчується набір 33-го зошита, в якому містяться складні гасла „Росія і Україна" та інші „російські гасла". Триває праця над підручною картою України у двох варіянтах — українському і англійському; розпочато вступні роботи над англомовним варіянтом гаслової частини Енциклопедії Українознавства. Серед інших видань в наборі знаходяться праці Я. Пастернака „Етногенеза слов'ян", В. Кубійовича „Етнічні групи південно-західної України (Галичина)"; у підготовці „Філософія" М. Шлемкевича з вступом і коментарем проф. О. Кульчицького, та збірник зі статтями, присвяченими 100-річчю НТШ за редакцією проф. Л. Винара. Бібліотека в Сарселі придбала за три останні роки - 431 нове видання, осягнувши 16.017 назв позицій.

Президент підписав, але критикував закон про допомогу закордонові

Вашингтон. — Президент Форд підписав схвалений Конґресом закон про допомогу закордонові на загальну суму 2,700,000,000 дол., але критикував скреслення та застереження, що їх поробив Конґрес щодо допомоги Південному В'єтнамові, Камбоджі й Туреччині .Найбільша сума, бо на 650 мільйонів дол., призначена у тому законі на економічну й військову допомогу Ізраїлеві, при чому 100 мільйонів, що їх Ізраїль дістане в різних доставах, вийнята з-під обов'язку звороту Америці. Уряд жадав призначити на військову й економічну допомогу Південному В'єтнамові 750 мільйонів дол., але Конґрес обнизив ту суму до несповна 500 мільйонів, з різними застереженнями щодо цілей, на які та сума має бути видаткована, та з обмеженням американського персоналу у Південному В'єтнамі впродовж цього року до 3,000 осіб. Для Камбоджі Конґрес призначив 377 мільйонів дол., з того тільки 200 мільйонів на доставу зброї і виряду, — Уряд жадав 500 мільйонів. Президент Форд заявив, що ті скреслення, що їх поробив Конґрес, пошкодять Урядові в його заходах завести мир у В'єтнамі й Камбоджі. Президент критикував теж неприхильне ставлення Конґресу до допомоги союзницькій Туреччині та Чіле. Президент Форд заповів, що в усіх цих справах він переведе внедовзі окрему нараду з представниками Конґресу.

Жидівські мистці в ЗСА рішили бойкотувати ЮНЕСКО

Ню Йорк. — Коло 25 видатних музик, диригентів, композиторів та діячів інших ділянок мистецтва, між ними такі видатні мистці, як Артур Рубінштейн, Лїонард Бернштейн та інші, підписали збірну заяву, що вони будуть бойкотувати всяку культурну діяльність ЮНЕСКО у відплаті за виключення з тієї автономної агенції Об'єднаних Націй Ізраїлю. ЮНЕСКО — це Виховна, Наукова і Культурна Організація Об'єднаних Націй. Створену там більшість становлять арабські і так звані „невтральні" країни та всі комуністичні держави. Комуністичні впливи були в ЮНЕСКО завжди дуже сильні, доказом чого було відзначування в ЮНЕСКО 100-річчя Леніна, як „великого гуманіста". Зате ЮНЕСКО не спромоглося ніколи на таврування московської політики, яка вперто й систематично не допускає до свобідного розвитку культури українців та інших поярмлених народів.

УКРАЇНСЬКА ХРОНІКА

УКРАЇНСЬКИЙ ХЛОПЧИК ЗГИНУВ ПІД КОЛЕСАМИ АВТА

Св. п. Давид Подубинський

Маямі, Флорида. — У понеділок, 23-го грудня, тут в родині відомих наших громадян, фінансового секретаря місцевого 368-го Відділу УНСоюзу Василя Подубинського та його дружини Олімпіяди трапилася велика трагедія, як на вулиці міста згинув під колесами авта неуважного водія їх 9-літній внук Давид, син Богдана і Кароліни Подубинських.

ДВІ НОВІ КЛЯСИ ДЛЯ БАНДУРИСТІВ — ПОЧАТКІВЦІВ

Ню Йорк. — Управа Школи гри на бандурі при хорі „Думка" інформує, що від 15-го січня 1975 р. будуть відкриті дві нові кляси для початківців гри на бандурі. Нові чернігівські бандури можна набути в Управі Школи; Школа прийме також заавансованих бандуристів для поповнення капелі. Зголошуватись треба на такі числа телефону: в Ню Йорку OL 8-7449, або —HA 8-9093; в Ню Джерзі — 288-1580.

СТУДІЙНИЙ СЕМІНАР В НЮ ЙОРКУ

Ню Йорк. — Тимчасовий секретаріят в ЗСА Конґресу української вільної політичної думки повідомляє, що в суботу, 4-го січня 1975 р. о год. 5:30 по полудні тут в залі Українського Літературно - Мистецького Клюбу (149 2-га евеню) відбудеться Студійний семінар з доповіддю мґра Романа Ільницького на тему: „Валентин Мороз — народний герой - лідер нації".

ПРИБУТКОВИЙ КОНЦЕРТ МЕНОР ДЖУНІОР КОЛЕДЖУ

Філядельфія. — Члени чоловічого хору „Прометей" і дівочого хору при Менор Джуніор коледжу у Філядельфії влаштовують в неділю, 19-го січня 1975 р. о год. 4-й по полудні в авдиторії коледжу (Факс Чейс роуд і Форест евеню Дженкінтовн, Па.) — прибутковий концерт колядок. Обидвома хорами керує професор цього коледжу Михайло Длябога, акомпаніямент Галя Мазурок. Коляди будуть виконані українською і англійською мовами. Вступ 3.50 для дорослих.

ВИСТАВКА ОБРАЗІВ ТАРАСА ШУМИЛОВИЧА

Ню Йорк. — Починаючи від 30-го грудня ц.р. в приміщенні Пруденшел Сейвінґ Банк (390 Евеню оф Америкас) в Ню Йорку відбуватиметься виставка образів нашого мистця Тараса Шумиловича. Виставка триватиме аж до 24-го січня 1975 р. Виставлено 25 праць мистця, між ними прекрасні краєвиди „Осінь", „Перед Різдвом", „Українська сільська церква" і багато інших.

В Парижі вшанували проф. О. Оглоблина

Париж. — Наукове Товариство ім. Шевченка в Европі відзначило окремим Ювілейним Вечором видатного українського вченого проф. О. Оглоблина з нагоди його 75-річчя. Вечір, що відбувся в Парижі в приміщенні бібліотеки ім. Симона Петлюри, відкрив коротким словом проф. В. Кубійович. Він з'ясував життєписний шлях проф. Олександра Оглоблина, почесного члена НТШ, й підкреслив його великі наукові заслуги в галузі історії. Доповідь на тему: „Професор О. Оглоблин – дослідник політичної проблеми України" виголосив професор Мюнхенського університету д-р Юрій Бойко-Блохин. Доповідач підкреслив, що політична історія є основною доменою історичних студій проф. О. Оглоблина і його заслуги в цій галузі історичних знань тим більші, що йому приходилось довгі роки свого життя працювати в підсовєтських умовинах. Проф. Ю. Бойко проаналізував і перечислив майже усі праці нашого історика, вказуючи, що працю проф. Оглоблина „Гетьман Іван Мазепа та його доба" треба вважати найзамітнішою працею української історіографії після Другої світової війни.

У Вечорі взяло участь понад 50 осіб.

Наплив студентів до коледжів і університетів у ЗСА збільшився на 3,5 відсотка

Сінсінаті. — Згідно зі статистикою Дослідчого інституту в Сінсінаті, число новозареєстрованих студентів до американських коледжів і університетів збільшилось на 3,5 відсотка і досягло числа 6,650.000 осіб. Інститут подає, що 70 проц. студентів (більше, як 4,7 мільйона) студіюють на повний час і майже 2 міл. студентів студіюватимуть доривчо (партайм). Статистика охоплює тільки коледжі й університети з 4-річним навчанням і не включає коледжів й інститутів з 2-річними програмами. Збільшення напливу молоді до університетів Інститут пояснює тим, що в молодих студентів закріпилось переконання, що без високої освіти сьогодні вже тяжко пробиватися в житті чи робити будь-яку кар'єру в торгівлі, педагогічному світі чи політиці.

В Італії продовжуються суперечки про „змову" правих кіл

Рим. — Італійський так званий Касаційний суд, що відповідає Найвищому Судові в Америці, вирішив, що всі справи, які стосуються „протидержавної змови", мають зосереджуватися у Римі. Це рішення опрокидує арештування і слідство, ведені в Падуї і Турині проти двох генералів і гурту інших видатних діячів італійської політичної правиці за здогадну протидержавну змову. Рішенням Касаційного суду дуже невдоволені комуністи та їх симпатики, бо вони вважають, що адміністраційні й судові власті в Римі ситоятимуть під більшим впливом правих урядових кіл і що вони звільнять заарештованих чи пак будуть дивитися крізь пальці на правих „змовників". Крик комуністів і їх симпатиків про загрозу від нео-фашизму та „взагалі від реакції" має відвернути увагу італійського суспільства від загрози, яку становить в Італії велика й сильна тамошня Комуністична партія з усіма її прибудівками.

ПОЯВИВСЯ „АЛЬБОМ УКРАЇНСЬКИХ КНЯЗІВ, КОРОЛІВ, ГЕТЬМАНІВ І ПРЕЗИДЕНТА"

Чикаґо. — В опрацюванні Колеґії і В-ва „Екран" тут щойно появився друком „Альбом українських князів, королів, гетьманів і президента". Альбом цей складається із шістьох сторінок друку та тридцяти п'яти ілюстрацій — портретів. На останній сторінці вміщена мапа України 1917-1920 років". Це видання може послужити допоміжним ілюстраційним матеріялом на лекціях шкіл українознавства.

Емілія Останчук, ентузіяст української культури, інформує про свою працю і пляни

Джерзі Сиτі. (Л. К.) — В половині грудня ц. р., оглянувши приміщення УНСоюзу в новозбудованій Українській Будівлі і відвідавши там Головну Канцелярію УНС, завітала до редакції „Свободи" пані Емілія з Андрусевих Останчук, із Ванкуверу, Британська Колюмбія. В Канаді вона займає різні важливі пости: вона — активний член Відділу Комітету Українців Канади (колишня голова), директор Української Радіопрограми, член Дорадчої Ради у справах багатокультурности — Федеральний уряд призначив її на всі провінції, як єдину українку — репрезентантку з Британської Колюмбії; Емілія Останчук також — екзекутивний директор Ради людських прав у Британській Колюмбії і, беручи до уваги, що вона вже обізнана з цими справами, її призначено до різних комісій, як члена Комісії Ради для справ праці, Ради індустріяльних справ та як члена Комісії людських прав в Британській Колюмбії.

Ціллю відвидин пані Емілії в ЗСА було м. і. бажання познайомити українську громаду з новими платівками, наспіваними баритоном Михайлом Мінським, який підшукує до них поважний мистецький зміст і анґажує інших мистців до співпраці.

Випрацьовуючи пісні, він бере історичну тематику, як, наприклад, на платівці „Гетьмани", на якій награно зовсім нові пісні, спеціяльно скомпоновані для нього. Іншу платівку випродуковану півтора місяця тому, „Маєва нічка", присвячено 60-річчю вимаршу УСС-ів. На днях появилась платівка „Богиня степова" з піснями, створеними різними видатними композиторами, а між ними проф. д-ром Ігорем Соневицьким, який саме до пісні „Богиня степова", слова якої написав поет Богдан Мазепа, скомпонував мелодію. В цій пісні оспівано красу України. Її присвячено усім піонерам — поселенцям Канади, які збудували Україну на еміґрації. У дальшому плянуванні продуцентки платівок є наградити платівку „Струни серця" — присвячену матері Михайла Мінського і всім матерям в Україні, до слів з поезії Лесі Українки, Василя Симоненка, Тараса Шевченка та інших визначних поетів.

Ціни харчів постійно збільшуються

Вашингтон. – Секретар господарських справ в уряді президента Форда Ерль Л. Бац заявив, що треба сподіватися постійної підвишки цін на харчові продукти в найближчих місяцях у зв'язку з вичерпанням запасів. Подорожіють в першу чергу рибні вироби, свинина і яйця, волове м'ясо, натомість, залишиться мабуть на тій самій висоті, а може навіть подешевіє.

ЗАСНІЖЕНИМИ ДОРОГАМИ – ГАННА КОЛЕСНИК

Написав Михайло Данилюк

Давно вже не чули про Ганну Михайлівну, правда? Здається, — роки минули, а воно лише яких шість-сім місяців, як її чудове турне — під тисячні оплески слухачів Америки і Канади — закінчилося творчою передишкою. У міжчасі „малий" Володя Ратушний пішов доганяти незакінчену десятирічку американським „гай - скул" - ом, хоча і під тиском поведінки й одягу деяких тутешніх гіпі - бітнівських кругів вагався, чи пристосування до американського „способу життя" не полягає також і в цьому, щоб замість чистої сорочки одягати старе одіяло через голову... Рішуча ж постава його дядька, таки самого маестра Володимира Колесника, швиденько переконала його в цьому, що бути собою — це основне. Володю, без патлів і в одязі культурної молодої людини, ровесники тепер вітають із повагою і пробують дорівнятися цьому дивному новому еміґрантові із далекої України...

Ганна Колесник

Хотілося б кинути два слова про самого Володимира Колесника, але це майже неможливо. Ця неймовірно здібна і культурна, але й скромна людина, непересічний знавець свого мистецтва, не вміє говорити про себе, хоча і кожному ясно, що він володіє творчістю і наснагою мистецького тріо. На кожне питання він зручно повертає все або до справ культури взагалі, або до „своєї Галочки", наскільки вона хвилюється у підготовці нового репертуару. Про себе говорити не вміє. Такі люди родяться лише над Дніпром. Хоча і можна його, застосовуючи мистецьку „провокацію", вибити із скромности, бо він, при темах важливости музичної культури й її необхідности в умовах еміґрації, може попасти у патос, висловлюючи задуманим і рішучим тоном, що — постривайте, ми ще розробимо Лисенка, Ревуцького, Бортнянського, Майбороду, Верикiвського, Гнатишина та багато інших так, якими їх ще українська сцена не чула.

Але розпочали ми розповідь про Ганну Колесник. Артисти, кажуть, — непередбачені. Тож обіцяла Ганна Михайлівна приїхати у Міннесоту влітку на вакації, уже й листя вода понесла, а її не було. Приїхала, проте, першими засніженими дорогами і на здивування всіх — не на відпочинок, а з концертом нових пісень. Привезла із собою свою нову — першу на еміґрації — платівку із прекрасним добором пісень, яких вже наш слухач чув, але й таких, що входять у її новий репертуар.

Концерт відбуто 28 грудня, і хоча люди зайняті своїми різдвяними справами, заля була виповнена. Місцевий відділ УККА, що спонзорував концерт, колядував „Нова радість стала", оскільки йому пощастило, першим серед усіх громад, дістати співачку до себе ще перед тим, поки вона вирушить у нове турне із поповненим та відновленим репертуаром.

Новий репертуар? Так, але й не цілком так. Уже

(Закінчення на стор. 3-ій)

НАРОДНИЙ ФОНД УККА

ЦЬОГОРІЧНА МЕТА	$100,000
ДОСІ ЗІБРАНО	$ 90,000
ПОТРІБНО ЩЕ	$ 10,000

В останньому дні більші пожертви вплинули від Відділу УККА у Філядельфії (голова д-р Іван Скальчук, скарбник Іван Шаран) — $1,800 та від Відділу у Вилимантик (голова Василь Головчак, референт Фонду Михайло Плеш) — $500. З індивідуальних більших пожертв Едвард Рокішки з Ню Джерзі надіслав $125 і д-р Ярослав Очеретько $100. Досягнувши вже загальну суму зібраних досі пожертв до Народного Фонду $90,000, до осягнення визначеної на 1974-ий рік збіркової мети потрібно ще $10,000. Тому, що кінцеві підрахунки збірки будуть зроблені 8-го січня, є всі вигляди на те, що до того часу збіркова мета буде досягнена.

Національний Даток і пожертви до УНФонду посилати на адресу:

Ukrainian Congress Committee of America
302-304 W. 13th St.
New York, N. Y. 10014

Усі пожертви на Фонд УККА звільнені від оподаткування.

СВОБОДА SVOBODA
Український щоденник — Ukrainian Daily
FOUNDED 1893
Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc., 30 Montgomery St., Jersey City, N.J. 07303.
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Новий рік, старі завдання

Уже така традиція, що при зміні років народи, громади та їхні установи, як і поодинокі громадяни роблять підсумки своєї праці та своїх досягнень, своїх здобутків і своїх втрат в минулому році й складають плян та виносять резолюції на рік, який почався.

Коли ж мова про нашу американсько - українську громаду, нам пригодилася б одна в нас головна і, здається, найважливіша резолюція — що ми в новому році виконаємо бодай деякі і бодай до деякої міри із повені тих резолюцій, що ми їх рік-річно схвалюємо і найчастіше до самого тільки схвалення тих паперових резолюцій обмежуємо свою „діяльність". Очевидно, що в багатьох випадках тут перешкоджують справу всілякі обставини, але було б добре, якби ми про них подумали та мали їх на увазі перед схвалюванням резолюцій. Проте, більшість з тих „обставин" це таки ми самі, наша інертність і байдужість, брак почуття відповідальности за виконання перебраного обов'язку.

Клясичним прикладом такого нашого — без перебільшення можна б сказати — каригідного занедбання нашого обов'язку і потреби у вітальному нашому власному інтересі можна вважати справу підготови нашої участи у відзначуванні 200-річчя Американської Незалежности вже в наступному 1976-му році. Крилатих резолюцій в цій справі не перелічити б, але діла — пожалься Боже. Застогнала резолюціями наша громадська гора, але на ділі навіть миші не вродила. Хто поносить відповідальність за такий стан та хто і що плянує в цій справі зробити негайно, вже завтра, щоб не заслужити собі на зневагу навіть від наших власних дітей!

Список невиконаних резолюцій можна б продовжувати. Але, ми вже не завернемо минулого року. Проте, ми ще можемо і повинні та мусимо виконати бодай те, чого не виконали в минулому році із залежних від нас причин. То ж, складаючи собі взаємно традиційні новорічні побажання: „На щастя, на здоров'я, на той новий рік!" — побажаймо собі рівночасно, щоб він був ліпший, як торік. І він напевно буде ліпший, якщо ми цього не тільки бажатимемо, але й рук приложимо.

Нова війна на овиді

Президент Форд висловив наприкінці минулого тижня острах, що на Близькому Сході прийде в недалекому часі не до замирення, а до вибуху нової війни. Очевидно, Президент висловив надію, що закулісовій дипломатії пощастить переконати одначово Ізраїль і арабів, що риск нової війни для обох сторін надто великий, щоби його вибрати замість нового примирливого кроку на шляху до миру. Проте, за твердженням авторитетних знавців — атмосфера на Близькому Сході та всьому світі помітно перехилилася в бік війни, а не миру. Тріюмфальне привітання, що його зазнав голова войовничої Палестинської Визвольної організації Ясір Арафат в Об'єднаних Націях, перехід арабських країн із бідности до добробуту в наслідок чотирикратного збільшення ціни на експортовану до вільного світу нафту, відновлена приязнь із Совєтами, аж надто покавшних постачати дальшу зброю, щоб каламутити воду, все це піднесло духа в арабському світі. По другому, ізраїльському боці, нема поступливости, що теж є логічним явищем: коли Ясір Арафат здобув на Генеральній Асамблеї овації від новостворені тамошньої більшости за свій проєкт, що практично зводився до ліквідації Ізраїлю, як самостійної держави, то, очевидно, Ізраїль вимагає за невідкличну передумову для будь-якої дальшої поступки — визнання арабським світом ізраїльської суверенної держави.

При існуванні таких діяметрально суперечних поглядів на проблему, трудно говорити й договоритися щодо дальшого відтягнення ізраїльських військ на Синайському півострові, що мало стати наступним кроком у переговорах про замирення. Араби вперто домагаються беззастережного звороту всіх їхніх земель, окупованих Ізраїлем ще від 1967 року, Ізраїль рішуче відмовляється завернути до кордонів з-перед тієї війни, бо ті кордони неначе запрошують арабських сусідів до наступу проти Ізраїлю. Вирішним чинником в усій цій історії є Москва, яка назверх заявляє, що вона „хоче миру" і формально є разом з ЗСА „співспонзором" Женевської мирової конференції, яка не діє, та фактично нацьковує далі арабів, бо вона з принципу є за заколот у світі. Нова війна на Близькому Сході зродила б загрозу совєтсько - американського зудару на Середземному морі. Деякі коментатори вважають, що риск такого зудару все одне не протверезить обабічних екстремістів.

Я. Гайвас

Світ потребує провідництва

Живемо під знаком щораз голосніших вимог у всіх закутках світу за більшими свободами й більшими вигодами. Людина країн, які щойно входять в добу індустріялізації й приспішеного розвитку, пізнає багатство і стиль життя інших країн і зовсім оправдано прагне цього самого для себе. Таким чином „один світ" перестає бути святковою фразою, а силою тиску людських мас поволі ставатиме дійсністю. Передові індустріяльні країни, не зважаючи на свою могутність і необчислимі матеріяльні засоби, мусять поволі поступатися й відступати. Доставці енергетичних засобів і сировців, якібудь Ель Дгабі чи Гаїті, ставлять свої вимоги, що дуже часто переступають межі раціонального й оправданого. „Сильні світу цього" не мають змоги протиставитися їм, а іншого позитивного провідного чинника, до чийого голосу прислухалися б, не існує.

Як у часі геологічних катаклізмів пересуваються маси землі, так тепер переживаємо масивні пересунення в матеріяльному, політичному й духовому відношеннях, як колись, сорок років перед народженням Христа, римський поет пророчо заговорив „вже родиться новий лад" (У Еклього Вергіліяни насцітур ордо), так само тепер маємо до діла з народинами нового ладу в світі. Не лише нових спільно - політичних відносин, не лише пересунення матеріяльних дібр чи укладу сил, але, власне, нового ладу.

В такій добі моральне й політичне провідництво відіграють величезну ролю. Передові держави й провідні діячі, які своїми ідеями віддзеркалювали б потреби часу і відповідали його вимогам, штовхали б події у відповідному напрямку, приспішували б розвиток та тим самим заощаджували народам багато помилок і невдач. Коли таких немає, постають забурення й комплікації, які не раз несуть у собі поважні загрози. А це більше тоді, коли існують сили, які наставлені на розклад та руйнування.

19-го грудня перервано, а не закінчено, як це було завжди перед тим, 29-ту Генеральну Асамблею Об'єднаних Націй. Асамблея ця характеристична своїм надзвичайним перебігом, своїми ухвалами і напевно, як гадаю, ввійде до історії. Вже перша точка на самому її відкритті виявила її особливий напрямок. Тісно точкою була промова новообраного президента Асамблеї, яким став міністер закордонних справ Альжирії, Бутефлік. Всупереч дотеперішнім звичаям, всупереч обов'язуючій процедурі, президент Бутефлік завзім не намагався зберегти „безсторонности" президента, але навпаки, гострими випадами заатакував західній світ і його політику.

З дальшого перебігу Асамблеї видно, що західні країни злегковажили собі цей загрозливий сигнал, і наслідком цього дійшло до ухвал, які заперечують характер тієї універсальної міжнародної установи і її конституційні основи. Серед тих ухвал: недопущення до голосу Ізраїля, усунення його з деяких агенцій Об'єднаних Націй, відсунення Південно - африканської Юнії від участи в Асамблеї і т.д.

Ухвали ці переходили величезною більшістю — понад сто голосів з усіх сто тридцяти восьми членів ОН. Літеплі й нескоординовані спроби західнього світу на чолі із ЗСА протиставитися цьому родові починам не мали жадного успіху. В тій самій генеральній Асамблеї, в якій ЗСА колись без труду здобували велику більшість, тепер осягали одну третю чи навіть менше.

Таке пересунення ваги й впливів не могло невиликих турбот серед американських і взагалі західніх державних кіл. Одначе, замість якоїсь нової візії, позитивної переконливої для більшости концепції, чогось, що відповідало б потребам і вимогам усіх тих „гнаних і голодних", які досі саме тепер входять у „народів вольних коло", американський амбасадор при Об'єднаних Націях, Джон Скейлі, засудив „тиранію більшости", як це він висловився. а в слід за цим Вашингтон відмовився внести будь-які внески до чотири з половиною мільярдового фонду „наглої потреби", ціллю якого є допомагати відсталим країнам у важких ситуаціях. Чи може така негативна тактика привести до позитивних наслідків?

Сталося ще гірше, коли американські найвищі чинники доручили своїй делегації виступати проти й голосувати проти „Хартії економічних прав і обов'язків держав". З ними голосували тільки представництва п'яти країн (Західня Німеччина, Англія, Бельгія, Данія, Люксембург), представництва десяти держав стрималися, а решта голосувала „за". Сталося це, не зважаючи на те, що обидва президенти (Ніксон, а тепер Форд) та державний секретар Кіссінджер підтримали ініціятиву й ідеї тієї хартії, висунені мехіканським президентом Ечеверією, та що в засаді годі заперечувати правильність положень тієї хартії. Хартія, яка без сумніву стане основоположником документом нашої доби, формулює самозрозумілі суверенні права національних урядів, застерігає повне право за народами володіти багатствами своєї території й керувати своїми й чужими підприємствами на ній, включно з необмеженим правом націоналізації, підтримує принцип взаємної господарської допомоги в світі та домагається постійного піднесення життєвого рівня тих країн, які ще у стадії розвитку. Що ці постанови могли не подобатися Асоціяції Американських Правників (Американ Бар Асосієйшен) або Раді Зовнішньої Торгівлі, чи подібним об'єднанням капіталових і індустріяльних кітів — справа зовсім зрозуміла, але чому державні чинники мали сліпо йти їм у сліди?

Власне тут найбільша й основна слабість сучасної американської світової політики. ЗСА добровільно резигнують з керівної ролі у світі. Замикаючись у своїй шкаралупі, обороняючи тільки інтереси обмежених кіл і інституцій, вонигублять з очей потреби „великого світу", мільйонів і мільярдів людей, які збудилися або будяться до повного суверенного життя у власних державах. Всі народи не лише прагнуть бути рівними, але так само змагаються до того, щоб разом із іншими користати нарівні з благ нашої землі, а особливо з благ їхніх власних територій. Чим у обличчі цього можуть бути вимоги тих чи інших промислових гігантів, наднаціональних господарських велетнів?

Гострота тієї проблеми для ЗСА сьогодні особливо велика і грізна, бо на світовій сцені саме на такі ситуації вичікує російський агресор, який, вживаючи всіх можливих засобів, приєднається прихильником голодних, відсталих, потребуючих.. Як він з такими постулас, коли вони вже попадуть у його силову орбіту, то ми це найкраще знаємо. Але не знає цього світ, не знають цього народи різних континентів.

Перед ЗСА дилема: заскорлуплюватися в собі, боронити вчорашнього, а тим самим уступати місце провідного чинника в світі Москві, або вийти на чоло нових сил, включитися в коло будівничих нової світової дійсности і своїми безмежними ресурсами, своїм духовим багатством і своїми осягами служити прикладом і провідником. Одначе, цього не станеться, доки ЗСА не підуть з духом часу, не випередять його, тобто, хоч як це звучить парадоксально, доки не повернуть до великих традицій американської „Декларації Незалежности" й інших фундаментальних актів, які лягли в основу цієї країни.

Іван Кедрин

З перспективи 25 років

У 1975 році сповняється 25 років від масового приплиlivу сюди українських емігрантів, виkinених з рідних земель катастрофою Другої світової війни. У цьому 1975-му році напевно багато наших установ та організацій відзначатимуть свій 25-тирічний ювілей. 25-річний Ювілей відзначатиме ціла нова українська іміґрація, яка стала „доплином нової крови" в українське життя в ЗСА, до якого зорганізували перші емігранти ще з кінця минулого і початку цього сторіччя та що його покращали й на вищий рівень піднесли емігранти 20-их р.р., здебільша колишні активні учасники визвольних змагань. Тому, вступаючи у цей новий ювілейний рік, варто призадуматися над тим, що доброго, але й що поганого внесли сюди ці нові поселенці, який теперішній стан української громади в Америці і що варто, чи радше — невідхильно треба направити. З початком цього нового „ювілейного" року варто зробити обрахунок совісти і не обмежуватися до панегіричних бенкетових промов та не славословити себе самих, а без гніву й злого заміру подивитися у дзеркало.

Прибувши сюди 25 років тому, нові поселенці виявили велику тугість, подивугідний змисл самозбереження та хист пристосуватися до тутешніх, цілком нових і невідомих їм обставин. Тільки нечисленні одиниці причалили сюди з капіталом, який вможливив їм засновувати власні незалежні невеличкі підприємства і тільки небагато професіоналістів могли зразу дістати становище за їх професією. Велика більшість інтелігентів мусіли спершу — деякі довшими роками — важко працювати фізично, одначово чоловіки, як жінки. Всі вони „підтягалися", старалися добутись з фізичної праці на вищий соціяльний щабель. Водночас — нові наші емігранти включилися до українських установ і організацій, що їх тут уже знайшли, але й почали засновувати нові. Таким чином постала за останніх 25 років широка мережа преріжних клітин українського зорганізованого життя в ЗСА, які включилися до членства Українського Конґресового Комітету. Будувалися нові Народні Доми, нові церкви, постали молодечі організації із своїми домівками й літніми оселями, Літературно - мистецькі Клюби в Ню Йорку, Філядельфії і Детройті, професійно - станові організації лікарів, інженерів, лісників, комбатантів, журналістів, із власними пресовими органами, збільшилося членство братських Союзів, завдяки чому могли постати їхні літні оселі, як і стали поважними осередками відпочинку й розваги для старших і молоді, — молодь заповнювала високі школи, з яких вийшли вже з дипломами першорядні фахівці різних ділянок науки, щораз більше українських науковців стають викладачами американських високих шкіл, багато з них стали вже „повними професорами", деякі нові емігранти здобули поважні становища в державній американській машині. У всіх більших українських громадах живішим річищем поплило життя — щорічні концерти - академії, доповіді, мистецькі виставки, дискусійні панелі стали буденним явищем. Появилося вже чимало вартісних книжок, з яких деякі мають непроминальну вартість, — українською та англійською мовами. Минулася безповоротно прикра проблема „старих" і „нових", українські люди у вільному світі зрозуміли (хоч, може, не на 100 відс.) анахронізм проблеми „галичани" — „наддніпрянці" і (так само ще не на 100 відс.) нісенітність клясифікування українців за приналежністю до будь - котрої із трьох Церков. Вирівнали нові контроверсійні і дискусійні проблеми з ділянки політичної думки, заворушувала українська громада такими діями, як патріярх, здобули українці в Америці такий могутній велличавий успіх, як пам'ятник Шевченкові у Вашингтоні, знайшла і далі знаходить безумовно більше зрозуміння українська правда в американському світі, одначово у політичній верхівці, як у широкому загломовному населенні. Українська жертвенність, хоч розпорошена і хаотична, виявилася таки подивугідним успіхом у заснуванні катедр українознавства при престижевому Гарвардському університеті та продовжується завершувати їх Українським Дослідним Інститутом. Величезним успіхом безумовно були 2 Світові Конгреси вільних українців, як манiфестації сили і єдности українського вільного світу, з участю також Владик наших Церков. Величезним успіхом була активізація нашої молоді в ЗСА й Канаді, яка спонтанно включилася до акції протесту проти переслідування наших інтелектуалів в Україні, особливо до акції оборони Валентина Мороза, виявивши при цьому ініціятивність та організаційний хист.

Список таких позитивів можна б продовжувати. Вони наявні і безперечні. Проте, як усе у світі, і тут існує друга сторінка медалі. У 25-тирічча нашого перебування в Америці ми, нові поселенці, маємо тут такі дивоглядії, як 10 українських політичних партій, із них три з тією самою назвою ОУН та з додатком літер, що їх малохто вміє розшифрувати. Маємо дві наукові установи, які незданті перевести спільний науковий з'їзд, спільне наукове плянування, спільне видання вартісного наукового збірника. Маємо аж три організації молоді, що їх члени не розуміють, що власне ділить їх від їхніх друзів, юнаків і дівчат, з іншої молодечої організації. 25 років тому зорганізувалася ніби центральна комбатантська організація, але тепер існує поруч неї ще 5 інших організацій кол. вояків, між ними аж три кол. вояків УПА, за партійним критерієм. Маємо теж явище не тільки організованости і росту, але й хронічного відосередкового гону, анархічности, собі-

(Закінчення на стор. 3-ій)

З НАШИХ БУДНІВ

Згадуючи „старий" рік

Так проминув той, сповнений тривогами, жалобами, бенкетами та ювілеями 1974-ий рік, і за навалою інших річниць, не вспіли ми, колишні скитальці, гідно відзначити 25-річчя нашого прибуття на вільну землю. Даремно автор цих рядків закликав народ скитальський на сторінках преси до вшанування наших колишніх скиталок, а принаймні цих, які ще залишилися в живих...

Це правда що за той час — за геєрть сторіччя з лишком, немало новоприбулих теж відійшло, слідом за ніями, до тих країн, звідки вже ніхто не переселюється та й не емігрує... Дехто попрощав навіки гостинну землю Вашингтона, так і не вспівши повернути „Зудакові" 25 доларів за кошти транспортації, не висланні бодай д-рові Володимирові Галанові картки — листівки на „гуд-бай"!

Якось ми не додумались подякувати в належний спосіб неструдженим Паням з такого колись активного „Переселенчого Осередку", згадати б лише Анну Курилу, Катерину Пелешок, Іванну Бенцаль, — за їхні досвідчені ногі й холодні світанки, коли вони дожидали нас і наших кораблів у нюйоркській пристані, з теплою кавою і сендвічем, з молоком і помаранчами для дітей... Ці, колишні діти, нині вже мають своїх дітей, і напевно не пам'ятають, хто до них вперше, на порозі Нового Світу, тепло посміхнувся, ги по голововках їх погладив...

Десь, під кінець „старого" року, була в нас розмова на цю ностальгічну тему з пані Катериною Пелешок, однією з найвидатніших громадських та суспільних працівниць покоління, погезною головою Союзу Українок Америки.

— Пані Катрусю, — скав автор цих рядків, — у вас же стільки споминів, стільки вражень залишилося з переселенчої акції, — чи не варто було б все ці ваші переживання списати, а потім надрукувати?..

— Пане Івасю, — відповіла з лагідною посмішкою пані Катерина, — в мене цих, як ви кажете, споминів та переживань, так багато, що я не знаю, чи вони помістилися б навіть в цій товстій книзі про ЗУАДК, що її написав пан редактор Тарнавський з Філядельфії! А навішо, скажіть, писати таку саму ги подібну другу книжку, коли перша лежить неторкнена й припадає порохом на книгарських полицях?

До речі — книга О. Тарнавського „Брат — Братові" заслуговує на те, щоб її знято з книгарських полиць і струсили з неї порох забуття, що незаслужено її присипає, так само, як багато дечого з нашого, ще недавно-минулого...

Ікер

УКРАЇНСЬКА РІЗДВЯНА РАДІОПЕРЕДАЧА

Рочестер, Н.Й. (Б.Г.). — Старанням ОУВФ з радіостанції ВВФВФМ можна буде слухати на хвилях 92.5 українську різдвяну радіопередачу. Частина програми яка відбудеться дня 6 січня ц.р в годині 6 вечором, буде присвячена Валентинові Морозові. Програму переспівати панi: Ольга Король і Галина Гульковач.

Микола Галів

ДРУГА КНИЖКА „АРХІПЕЛАГ ГУЛаг"

8

Малолітні на засланні в таборах не боролись один проти другого, але виступали до боротьби всі разом. Ось вони кричать: — „Молока, начальнику! Віддай молоко!" То знову барабанять у двері камери, ламають нари, б'ють скло... Їм нічого не грозить. Для них відразу привезуть молоко.

Вони робили й інші штуки: ведуть їх під суворою охороною. Вони договорились — свист! Біжать у різні сторони. Що ж робити нагадчам — вартовим? Стріляти? В кого саме?

Ось інший випадок: прибір малолітній, задиханий до медсестри і сказав, що хлопець має розбиту голову і потребує негайної допомоги. Медсестра довго не думає — біжить туди. Як тільки вона зайшла до кімнати, забуваючи про осторожність. Сорок хлопців в кімнаті. Тут починається муравлина робота — одні барикадують двері, інших десяток рук зривають з неї одяж... Тепер ніхто її не оборонить, не відіб'є, аж поки самі не відпустять.

Солженіцин зазважує, що задікавлення малолітніх на засланні до жіночого тіла розвивалось значно скорше. Тому відбувались різні сцени. Славко з Києва розказував, що хтось з його батьків помер, а хтось його покинув. Він почав красти ще перед Другою світовою війною, коли всього дев'ять років. За німців працював, бо за крадіж на місці розстрілювали. Він вирішив, що буде дальше красти, бо тільки так можна добре жити. Ті, що працюють по професії, мають тільки на хліб і сіль. Ось ці малолітні на засланні відібрали від старих їх хліб. Чим старший, тим гірше для нього.

Ось у зовсім слабого чоловіка відбирають хліб. Старий плаче, просить віддати: „Я з голоду помру!" — „А тобі все рівно скоро померти, яка різниця?" — падає відповідь.

Великий кремезний латиш Мартинсон необережно появився на зоні в шкіряних шнурованих високих чоботях англійського летуна. Він навіть не скидав їх, коли ішов спати. Був певний своєї сили. Але „блатні" його добре підстерігали. В ідеальні ніч вони вилили близькавичко шайка малолітніх, і за кілька хвилин він лишився без чобіт, а вони зникли, як вихор. Чого малолітні тільки не виробляли!

Були також й інші приклади. Зої Лещевій було всього десять років, як її батьків, діда з бабунею і старших братів заслали за віру в Бога. Вона опинилась в дитячому домі. Там пробували, щоби вона скинула хрестик з шиї. Вона заявила, — ніколи не скине хрестика, що її його мати наділа. Боротьба за хрестик ішла довго. Зоя не навчилась ні красти, ні обдурювати, бо в такій святої жінки, як її мама, дочка не може бути злодійкою. Краще бути політичною, як вся сім'я.

Що більше її виховували і говорили про Сталіна, то більше вона переконувалась, що він є винуватцем усіх нещасть. На площі стояла звичайна статуя Сталіна і на ній почали появлятись неприличні написи. Адміністрація кожного разу підмальовувала статую, ставить сторожу, а написи все появляються. Одного разу знайшли відбиту голову статуї, а в ній кал. Допитували, грозили і ніхто не признався. Коли сказали, що будуть розстрілювати, — не знати, чи вони були б це здійснили, — але Зоя Лещева сама призналась, щоб ніхто не потерпів невинно. Коли вона призналась, то сказала: — „А на що іншого годиться голова „батька?" Її засудили на розстріл, але не випадало чотирнадцятилітню розстрілювати, і далі її десять років. Всі вже були з її родини на волі, а вона все ще сиділа на засланні.

Болючу й пригноблюючу змальовує Солженіцин картину в розділі „Жінки в таборі". Екскурсії й епізоди, що їх подає автор праці переходять людську уяву. Жінки були в таких самих тюрмах що чоловіки, і мали той сам режим. Підкреслює, що жінки так скоро не піддають ся голодові. В таборах жінкам тяжче, як мужчинам, але їм куди легше зберегти життя. Жінки, які не ставили великих вимог до вибору своїх любовників ще на волі, то і тут їм приходилось легше. Гордим, чесним, що бажали залишитись вірними, чи неаннимин, приходилось дуже важко. Було багато випадків, де жінки заломлювалися.

На Кривощевському пересильному „лагпункті", в якому сиділи злодії, малолітні, інваліди, жінки і дівчата — всі перемішані. Був один жіночий барак на п'ятьсот осіб. Цей барак був брудний і нечистий.

Офіційно існувала заборона чоловікам туди заходити. Автор підкреслює, що до цього бараку не тільки ішли, але прямо юрбою валили всі малолітні, діти по 12-13 років, ішли... вчитись! Спершу приглядалися. Там не існувало тієї ніжної стидливости, яка мала б бути у відношенні протилежних статей. Все відбувалося на очах — відкрито. Тільки помітна старість та наявне з уроди калітство були охороною жінок і більше нічого. Через статеву безконтрольність в таборі розвинулись масово венеричні хвороби. В той час жінки на Колимі були прокістю, що приводило до групових знасилувань. Там жінок прямо розривали.

Автор наводить факт, що таборові супружжя на засланні можуть розлучити не тільки зартові і начальство, але навіть те, що повинно б сильніше з'єднувати подружжя — народження дитини. Місяць до породу дитини, жінку забирають до окремого табору, де є шпиталь для породілля. У цьому таборі родиться, що діти не бажають бути в'язнями за гріхи батьків. Після породів матерів відправляють до окремого табору побілювати, де вони працюють, і під охороною їх ведуть кормити дітей грудьми. По закінченні кормлення дітей грудьми, матерям забороняють побачення з дітьми, їх висилають до інших таборів, і ніколи майже — до того табору, де є їх чоловіки, батьки цих дітей.

Харбінка Лялля народила другу дитину, щоб повернутись до дитячого табору і побачити свою першу дитину. Опісля народила і третю щоби побачити і бути з першою і другою дитиною. Вона відсиділа свої п'ять років, зуміла зберегти своїх дітей і разом з ними була звільнена.

У 1946 році на Архіпелазі почалося, а в 1948 році закінчилось повне відділення жінок від мужчин. Жіночі табори огороджувалися колючим дротом, ставились високі паркани. До того часу жінки мали можливість працювати в пральні, кухні й інших місцях, де все таки було легше, чим рубати ліс. Після відділення жіночих бараків від чоловічих, жінкам прийшлось важко працювати. Тоді жінки старались якось вийти заміж, що б тільки вирватися з тяжкої ситуації. Тепер одружених жінок часто розлучали. Тепер вагітність не була вже причиною для розлуки. Скільки було випадків, що знайомилися позаочно, запізнавались, ніколи себе взаємно не бачивши.

В кінгірському таборі листовні знайомства між чоловіками ... В книгірському таборі листи виходили заміж через стіну за своїх земляків, яких ніколи перед тим не бачили. Священик (звичайно, також в'язень) стверджував на письмі, що така-то і такий-то навіки з'єднані перед небом. Такий шлюб для католиків був безповоротним і святим.

Все це ділялося у другій половині двадцятого віку! Автор закі. чує цей розділ ствердженням: — „нащо споминати про це, коли це і сьогодні так? Краще писати тільки про те, що „не повториться".

(Продовження буде)

РІК УКРАЇНСЬКОЇ ЖІНКИ

ПРОГОЛОШЕННЯ ПРЕЗИДІЇ СЕКРЕТАРІЯТУ СВІТОВОГО КОНГРЕСУ ВІЛЬНИХ УКРАЇНЦІВ

Нав'язуючи до постанови Генеральної Асамблеї Організації Об'єднаних Націй, яка проголосила 1975 рік Міжнародним Роком Жінки, та бажаючи відзначити дев'ятдесят років діяльности організацій українського жіноцтва, — Президія Секретаріяту СКВУ проголошує українській спільноті у вільному світі 1975 рік — Роком Української Жінки. Закликаємо українську спільноту віддати належну пошану піонеркам українського жіночого руху: Наталії Кобринській, Олені Доброрасвій, Уляні Кравченко, Ользі Кобилянській, Олені Пчілці, Софії Русовій, Олені Кисілевській та іншим, які своїми зусиллями відкрили українській жінці шляхи до рівноправности з нашому народі.

Закликаємо проводи наших громадських організацій і установ в 1975 році належно відзначити важливий вклад праці українського жіноцтва в усі ділянки нашого суспільного життя. Цей вклад праці був зразком ідейности, жертовности та національної єдности, доказом чого є дія Світової Федерації Українських Жіночих Організацій упродовж останнього чверть століття.

Закликаємо українське жіноцтво у вільному світі в 1975 році: 1) посилити заходи, щоб в організаційних рядах наших жіночих організацій знайшлися всі національно свідомі українські жінки, 2) зміцнити акцію оборони невинно засуджених і переслідуваних українських жінок в Україні, СССР і його сателітних країнах, 3) взяти участь у міжнародних акціях, організованих в рямках Організації Об'єднаних Націй чи поодинокими країнами, з'ясовуючи там становище українського жіноцтва до сучасних подій у світі, а зокрема в поневоленій Україні, 4) настирливо продовжувати працю в українській родині, серед української дітвори і молоді, в наших церквах і суспільних організаціях, змагаючись в них за українську духовість та зміцнюючи їхню відпорність на всі небезпеки впливу нашого оточення та віддалення від українського материка.

Хай 1975 рік буде черговою нагодою зміцнення сили українських жіночих організацій, їхніх успіхів у праці для добра української спільноти у вільному світі і нескореного українського народу в Україні.

ПРЕЗИДІЯ СЕКРЕТАРІЯТУ СКВУ

Торонто, 24 грудня 1974 року.

Літертурно-Мистецький Клюб в Ню Йорку

ПЯТНИЦЯ 3-го СІЧНЯ 1975 Р.
Ред. МИХАЙЛО КУЧЕР

„Три Петербурги"

Доповідь про Петербург, як символ царської імперії у творах трьох великих поетів словянства — Тараса Шевченка, Адама Міцкевича і Олександра Пушкіна

Початок год. 7:30 веч.

Увага! Увага!

В НАВЕЧЕРЯ РІЗДВА ХРИСТОВОГО в ПОНЕДІЛОК, 6 СІЧНЯ 1975 р. о год. 9 веч. на РАДІОВИСИЛЬНІ WHBI-FM, 105,9

буде передаватись

Українська Різдвяна Програма

від Української Православної Церкви

св. Вознесіння

МЕЙПЕЛВУД, Н. Дж.

Ласкаво просимо послухати нашу радіопередачу, та запросити Ваших знайомих слухати цю програму.

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ НА СВЯТА:
Понеділок, 6-го січня 1975 р. — СВЯТИЙ ВЕЧІР
7-ма год. веч. — Велике Повечер'я, коляди
Вівторок, 7-го січня 1975 р. — РІЗДВО ГНІХ
9:30 ранку — Служба Божа і коляди

Адреса Церкви — 652 Irvington Ave., Maplewood, N.J.
ЩИРО ВІТАЄМО ГОСТЕЙ.
о. ІВАН НАКОНЕЧНИЙ, настоятель

За Управу
ВІКТОР КИРЕЙКО, голова

У Філядельфії відбудеться баль української преси

Філядельфія. — В суботу, 25-го січня 1975 р. тут в залі готелю Бенджамін Френклін при 9-ій і Чеснат вулицях відбудеться заходом Фінансової комісії Світової Федерації Українських Жіночих Організацій (СФУЖО) та Спілки Українських Журналістів Америки (СУЖА) — баль української преси. Баль попередить бенкет, який відбудеться о год. 7-ій, а опісля забава о год. 9-ій вечора.

Ціллю цього репрезентативного балю є: зустріч у товариській атмосфері нашого громадянства з журналістами, викликання в молодих журналістів та студентів журналістики зацікавлення до праці в українській пресі та приєднання молоді до співучасти в нашому національно-громадському житті. Українські часописи матимуть на балю своїх репрезентанток, з-посеред яких жюрі вибере кралю і князівень преси, керуючись при виборі не тільки зовнішньою красою кандидаток, але також їхньою активністю в наших організаціях. Діловий Комітет балю очолюють пані: Марія Харина, голова фінансової комісії СФУЖО, й ред. Іван Кедрин — голова СУЖА. До жюрі входять: мистець Володимир Ласовський, артистка Є. Блавацька, ред. Л. Волянська, мистець-скульптор П. Капшученко і адвокат Нестор Олесницький. Аранжером забави буде д-р Бодан Сілецький, а майстрами церемонії п-і Христина Кульчицька і Христя Сеник.

Курінь Спартанок

— влаштовує —

ПРОДАЖ ПЕЧИВА

в неділю, 5 січня 1975, в домі парафії св. Юра в Ню Йорку, Н. Й.
(Назпроти Церкви)

ТИМЧАСОВИЙ СЕКРЕТАРІЯТ В ЗСА КОНҐРЕСУ УКРАЇН. ВІЛЬНОЇ ПОЛІТИЧНОЇ ДУМКИ

З А П Р О Ш У Є

Українське старше і молодше Громадянство на **СТУДІЙНИЙ СЕМІНАР** з доповіддю магістра Романа ІЛЬНИЦЬКОГО на тему:

„Валентин Мороз – народній герой чи лідер нації"?

Семінар відбудеться в **СУБОТУ 4-го СІЧНЯ 1975** року в залі **Українського Літературно-Мистецького Клюбу в Ню Йорку, 149 2-га авеня.**

Початок о год. 5.30 по полудні

У В А Г А ! ДЕТРОЙТ, МІШ. У В А Г А !

ОКРУЖНИЙ КОМІТЕТ ВІДДІЛІВ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ В ДЕТРОЙТІ

повідомляє, що

РІЧНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

відбудуться у неділю, 26-го січня 1975 року, о год. 2.30 по полудні у залі **УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО ДОМУ** при вул. Мартін ч. 4655, із слідуючим порядком нарад:

1. Відкриття і схвалення порядку нарад.
2. Ствердження правосильности Зборів.
3. Вибір Президії.
4. Відчитання протоколу з останніх Загальних Зборів.
5. Звіти Управи і Контрольної Комісії.
6. Дискусія над звітами.
7. Абсолюторія уступаючій Управі.
8. Вибір нової Управи.
9. Плян праці, внески і запити, різне.
10. Закриття нарад.

У Зборах зобов'язані взяти участь члени Управи Окружного Комітету, Управи, а зокрема Секретарі Відділів приналежних до Округи, а саме: 20, 71, 75, 82, 94, 110, 146, 165, 167, 174, 175, 183, 235, 292, 302, 303, 309, 341, 504 і 506.

Кромі Головного Контролера УНС — Івана Ващука, у Зборах візьме участь також Головний Радний Євген Репета.

Якщо на означену годину не явиться вимагане правильником число делегатів Відділів, наради почнуться о годину пізніше, без огляду на кількість присутніх.

Іван Ващук, голова — Василь Папіж, прес. реф.

ЗАСНІЖЕНИМИ ДОРОГАМИ...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

хтось, либонь, підучив наших нових емігрантів, щоб не показувати всіх карт в руках наперед, нахай не всі знають заздалегідь повний репертуар, хай собі, сказати б, великий Ню Йорк та інші центри позеленіють із цікавости, бо відкриття сезону Ганна Михайлівна задумує започаткувати аж у лютому 75 р.

Проте, концерт в Міннеаполісі мав іншу програму, як це було раніше. Пісні нових композиторів, нова обробка. Чи цей концерт даватиме в Ню Йорку? Ні, — сміються Ганна та двоє Володимирів, — ми вам хотіли під Різдво принести дарунок, зібрали дещо із нового, але деякі цікаві речі ще в обробці. Ню Йорк зустріне наш концерт ще більше зворушеним.

Першу частину концерту побудовано виключно на клясичній українській музиці, в якій надзвичайно цікавими точками були твори Д. Бортнянського. Тут не можна стриматися від „реверансу" в бік деяких наших критиків, які висловлювалися про весняний концерт Ганни Колесник дещо із холодком, особливо коли йдеться про „Аве Марію". Чи це із-за критики, чи просто із-за свого розуміння клясичної музики, співачка, очевидно, рішила по-своєму. Не хочете „Аве Марії" Баха - Гуно, хай так і буде, але взамін вона тепер дала у концерті „Аве Марію" Д. Бортнянського, і твір цей виконала чудово.

Новиною для слухача був інший твір Д. Бортнянського — арія з опери „Алькид", а вже „Чашу спасіння" М. Березовського пересічний слухач чув чи не вперше. „Пісня матері" Г. Майбороди, вслід за драматизмом „Минають дні" М. Лисенка на слова Т. Шевченка, відбивалася у кожному фібрі нервів слухача наче б електричним навантаженням. Співачка ще раз демонструвала свій непересічний талант у виконуванні драматичних музичних творів.

Друга частина концерту включала народні, популярні, деякі традиційні, як також клясичні пісні. Цікавими змістом і музикою були дві пісні Г. Майбороди — „Запливай же, роженько весела" на сл. А. Малишка та „Як мені даровано багато" на сл. В. Симоненка, зокрема якраз у виконанні Ганни Колесник, бо у таких і подібних жанрах вона — неперевершена.

Пісня „Думи мої" в обробці М. Верниківського на слова Т. Шевченка звучала, як велика драма, як один із кульмінаційних точок національної епопеї, якій співачка віддала стільки техніки співу, відчуття кожного слова і кожного тону, стільки чуття і переживань, що вона не могла її закінчити без сліз у своїх очах. За нею обтирали сльози слухачі...

Засніженими дорогами, засніженими і замороженими від усяких еміграційних вітрів, денаціоналізаційних настроїв, байдужих і „моя хата з краю" симптомів, злоякісних і „кому це потрібне" нарікань — надто часто йде наше культурне життя по різних місцях нашого поселення, а серед нього і найновіша культурна діячка з України. Коли б вона, борони Боже, була поміж жертвами „Серед снігів" В. Мороза, ми б із неї та інших, їй подібних, робили б героїв і мучеників. Живих, здорових, повних творчої енергії і відданости своїй культурі і народові — надто часто заставляємо іти нашими еміграційними засніженими дорогами...

А все таки — добре, що вони є. Десь ще якась добра доля про нас дбає, даруючи нам діячів культури, мистецтва, науки. Комусь треба розморожувати засніжені дороги, і всі вони, а серед них і Колесники, що добровільно вийшли під невідомі вітри еміграції, виконують цю важку роботу не лише бездоганно, але й з повною посвятою і часто зі свідомістю, що за це не одержать заслуженої нагороди. При чому маємо на увазі не лише самий національний момент, а також рівень мистецтва, що підтягає нас вгору, цей рівень, що ставить нас у культурі цілого людства на щаблі вище, як багато народів, які користуються навіть Декларацією прав людини в Об'єднаних Націях...

Ми маємо і свою декларацію. На засніжених дорогах її підписали Ганна і Володимир Колесники. Хочеться вірити, що широка громада цей підпис відчитає.

СССР підготовляється до відзначення „Року жінки"

Москва. — 24-го грудня 1974 р. в СССР офіційно започатковано підготову до відзначення „Року Жінки" в 1975 році проголошено Генеральною Асамблею Об'єднаних Націй. Відкриваючи засідання покликаної Центральним комітетом компартії окремої комісії для проведення цих святкувань, видатний член ЦК К.Т. Мазуров заявив, що „уряд Совєтського Союзу надає цій події великого значення, бо проголошений 1975 р. „Роком Жінки" дасть можливість урядові нашої країни показати велике досягнення СССР в напрямі позитивної розв'язки жіночої проблеми". Мазуров при тому відмітив, що в інших „капіталістичних країнах" боротьба жінки за її права все ще продовжується. Другий доповідач, член в кандидати ЦК КПСС Б.Н. Пономарйов заявив, „що жіночий рух в світі — активний учасник великої боротьби за мир, здатний в сьогоднішніх обставинах ефективно боротися за революційні переміни в світі в користь миру і загального роззброєння".

З подібними пропагандивними зверненнями до учасників зібрання виступали ще предсідниця комітету совєтських жінок В.В. Ніколаєва-Терешкова і члени комісії святкування та інші. На цій же сесії були покликані секретаріят і так звана виконавча група, якої завданням є займатися практичним переведенням святкувань.

РІЗДВО В ГАНТЕРІ

Гантер, Н.Й. — Управа парафії св. Івана Хрестителя в Гантері, Н.Й. повідомляє, що у вівторок, 7-го січня 1975 р., в день празника Різдва Христового, о год. 7:45 вранці буде відправлена Божественна Літургія, з якої можуть скористати постійні мешканці цієї околиці й гості.

ПЛАСТОВА СВІЧЕЧКА В НЮ ЙОРКУ

Ню Йорк. — Всі пластуни місцевої станиці зійдуться в неділю, 5-го січня 1975 року о год. 10-ій рано в залі Народного Дому і засвітять спільну традиційну свічечку, щоб духово з'єднатися з усіма українськими пластунами світу в той сам час та згадати про Свят Вечір на рідній Україні.

Одеські поїзди для туристів

Одеса. — Московська „Літературная Газета" з 25-го грудня дає „офіційну відповідь" зміністерства шляхів стурбованим читачам, які раз-у-раз нарікають на недоліки залізничого транспорту, що обслуговує туристів. Заступник міністра П. Лемещук обіцяє ці недоліки усунути, але тим часом в Одесі, пише „Л. Г." у своєму коментарі: „Туристичні потяги, котрі виїхали в рейси 28 вересня, 15 і 22 жовтня, були зформовані із старих, малопридатних для відпочинку вагонів". І хоча в актах приймальних значилось, що потяги „приготовані до експлуатації", насправді „в багатьох вагонах вікна не закривались, щілини були заліплені плястеліною, огрівання ніхто перед рейсом не перевірив, титани (кип'ятильники) диміли, в поїзді було холодно. До того — надягнені на мотузки віконні фіранки потріскані, місцями набубнявілі стелі, непоремонтовані дверні замки й защепки, пообривані вішаки. Цей „виняток" попсував відпочинок тисячі двісті туристів", — стверджує газета, іронізуючи дещо із запевнень заступника міністра шляхів сполучення СССР П. Лемещука, що тільки „винятки" — поїзди несправні.

З ПЕРСПЕКТИВИ 25 РОКІВ

(Закінчення зі стор. 2-ої)

панства і громадської пасивности. Ті самі люди працюють у кількох чи кільканадцятьох організаціях і скрізь чуєте нарікання, що „нема людей". Нема людей на місцях, нема лідерства у верхівці. Є у нас уже багато заможних українських людей, є навіть багатирі, хоч усе ще тільки на українську, а не американську мірку, є велика жертвенність, але й велика скупість. В наслідку, наприклад, занепав і далі занепадає видавничий рух, бо хоч зросло число освічених осіб — змаліло число охочих купити й читати книжку, нема теж таких, які купували б книжку, щоби бодай поставити її на полиці у своїй робітні чи вітальні. Члени інших національних груп, бувало, похвально висловлюються про українську організованість, але бачать тільки фасаду і не знають української дійсности в подробицях. Вони переочують, наприклад, що за 25 років ми все ще в різних великих містах маємо наші ґетто з невеличкими книгарнями і крамницями, але нема ще у наших людей зрозуміння вартости економіки, не проявилися ініціятива і хист в розбудові господарського життя, дармащо новозасновані Щадничі каси й кредитівки зібрали вже поважний, мультимільйоновий капітал. Були два Світові Конґреси, існують центральні організації в ЗСА, Канаді й інших центрах українського поселення, але все ще нема лідерства, нема одного керівного та порядкуючого осередку, який здобув би собі авторитет, ліквідував аномалії та давав вказівки в різних загальних громадських справах.

З ходом років виринули нові пекучі проблеми, з яких найважча і невідхильна — тиск асиміляції до англомовного оточення. Идуть суперечки й дискусії, що і як чинити, щоби зберегти українську національну субстанцію, як і протидіяти загрозі процесові „розпливання" у чужомовному морі. Українці в Америці не втратили того патріотизму, з яким сюди приїхали — члени всіх 10-ти політичних партій, дійсних і фікційних, визнають той самий ідеал, спрецизований у 4-му Універсалі. Але нездатність їхніх лідерів ліквідувати деякі фікції, об'єднуватися, признати, що дальша доля вільної громади залежить виключно від хисту єднання, це сумний приклад усе ще нашої малої державницької зрілости. Може у цьому Ювілейному Році винести на чергу дня оцю найголовнішу проблему: оздоровлення української дійсности від недуг які її затрують, ліквідування того зла, що його поруч добра принесли сюди нові імігранти.

Замість квітів на могилу

бл. п. ЮРІЯ КОНОНІВА

Складаємо на видання книги діячів українського театрального мистецтва „Наш Театр"

Марія і Олег Лисяки	$ 100.00
Віра і Евген Левицькі	100.00
Людмила і Василь Сердюки	50.00
Юлія і Володимир Шашаровські	50.00
Микола Кульчицький	50.00
Іванна і Ярослав Климовські	50.00
Марія Степова-Каряк	25.00
Разом:	$ 425.00

В другу річницю болючої втрати нашого Незабутнього свата

бл. п. інж. РОМАНА ГОЙДИША

складаємо на Пластовий Дім в Ню Йорку $100.

д-р Адам і Лідія Якимів

✝

З глибоким і безмежним жалем повідомляю Родину, Знайомих і Приятелів, що 29-го грудня 1974 р. по довгій і тяжкій недузі відійшла у вічність на 65 році життя, моя найдорожча Дружина

бл. п.

ТЕКЛЯ З ВОДАРСЬКИХ ФЛИС

ПАНАХИДИ за упокій душі Покійної у вівторок 31-го грудня 1974 р. і в середу 1-го січня 1975 р. о год. 8-ій веч. в похоронному заведенні П. Яреми в Ню Йорку

ПОХОРОНИ в четвер 2-го січня о год. 9-ій з церкви св. Юра в Ню Йорку на український православний цвинтар св. Андрея в Бавнд Бруку, Н. Дж.

Горем прибиті

муж — Михайло
брат — Андрій з родиною в Україні
Близька і дальша Родина в Америці, Канаді й Україні

СПОРТ

ФУТБОЛ

„Чорноморська Січ" — Ню Йорк „Моля" С. К. 3:0

Петерзон 13-го грудня 1974 р. — Продовжуються футбольний сімковий турнір в закритій залі арморі в Петерзоні, що в ньому беруть участь 16 найкращих дружин 3-ох футбольних ліг стейтів: Ню Йорку і Ню Джерзі. Після закінчення календарних гор в двох окремих групах: „Південь" і „Північ" розпочалася чергова рунда гор між дружинами цих груп, які зайняли ідентичні місця. „Ч. Січ" припали змагання з клюбом „Моля", Н. И., що їх наші футболісти закінчили перемогою 3:0. Завдяки тій перемозі „Ч. Січ" ввійшла до чергової рунди, в якій матиме можливість наблизитися до фінальних гор цього турніру. Переможні голі в цих змаганнях здобули: Михайло Фарміґа, Василь Каздоба і Степан Юрчак. Крім згаданих в складі дружини цього вечора виступали ще: В. Паньків, І. Паньків, А. Охрименко, В. Ткач і І. Паливода.

„Чорноморська Січ" (Мол. юнаки) — „Серро Толіно" С. К. (мол. юнаки) 1:0

Переможного ґоля для „Ч. Січі" в цих ліґових змаганнях здобув Калинович.

„Чорноморська Січ" (новаки) — „Серро Толіно" (новаки) 3:2

Завдяки цій черговій перемозі, наймолодші „Січовики" закріпилися в показнику табелі гор в своїй дивізії на чоловій позиції Юнацької Футбольної Ліґи Ню Джерзі. Переможні ґолі для „Ч. Січ" здобули: Палидович — 2 і Зелик.

О. Твардовський

1950 25-ЛІТТЯ „ГОВЕРЛІ" 1975

Святкуйте з нами тепер та купуйте!

У ЮВІЛЕЙНИЙ РІК 1975-ий — ВСЕ ЗА ЧЕТВЕРТИНУ ЦІНИ!

Нам Бог допоміг оснувати 3. березня, 1950 року та 25 років провадити Укр. Книгарню „ГОВЕРЛЯ" в Ню Йорку, і за той час видати 404 назви книжок, казок, нот, мап — на загальну кількість 801.007 прим. Видавали ми і перевидавали переважно те, що в Україні, під Московським караулом — не друкують, забороняють, палять, винищують та пускають у забуття, — а ми тут те частинно ЗБЕРЕГЛИ і так сповнили нашу мету-ціль! Багато ми продали, багато подарували, а решту тепер даємо за 1/4 властивої ціни; а всі споріднені видання — за ПОЛОВИНУ ціни. Все на славу Божу! Бо книжка служить народові тоді, як її читають. Тож тепер купуйте ВСІ.Така нагода трапляться раз на життя і то не всім. Подаємо назву та ціну властиву і тепер — ювілейну:

1. Андрієвський: З МИНУЛОГО 2 ТОМИ,	$3.00	$ .75
2. — АПОСТОЛИ І ЄВАНГЕЛІЇ НА ВЕСЬ РІК:	2.00	.50
3. Велегай: ЧИ МЕРТВІ ЖИВУТЬ?	4.00	1.00
4. Бочковський: НАУКА ПРО НАЦІЮ	1.00	.25
5. Вохенський: ТАЙНА ЧЕРВОНОГО ПОСОЛЬСТВА	2.00	.50
6. Вудзиновський: ПІД ОДНУ БУЛАВУ	250	.65
7. Вудзиновський: ІШЛИ ДІДИ НА МУКИ	1.00	.25
8. Вудзиновський: ВОЛЮ БУТИ КОЗАЧКОЮ	1.00	.25
9. Вудзиновський: ПРИГОДИ ЗАПОРОЖЦІВ	4.00	1.00
10. Вульвер: НЕСАМОВИТИЙ ДІМ	1.00	.25
11. Васильченко: НА ПЕРШІЙ ГУЛІ	1.00	.25
12. Велигорський: НАШІ ЛІЧНИЧІ РОСЛИНИ	3.00	.75
13. Винниченко: ВІДРОДЖЕННЯ НАЦІЇ т. 3.	6.00	1.50
14. Вишня: ВИШНЕВІ УСМІШКИ КРИМСЬКІ	2.00	.50
*15. Возняк: ТРИСТА РОКІВ УКРАЇНСЬКОГО ТЕАТРУ	5.00	1.25
16. — ВИСВІТЛЕННЯ ДО ІСТОРІЇ ЛЬВІВСЬКИХ СИНОДІВ	2.00	.50
17. — ВОРОЖБИТ, народне відгадування	1.00	.25
18. Вільшенко: ПРИГОДИ ЧВАНЬКІВСЬКОГО	2.00	.50
19. Вільшенко: МАНДРИ МИШКИ ПО ЛЬВОВІ	2.00	.50
*20. Гарунович: ПРОРОЦТВА МИХАЛЬДИ	1.50	.60
21. Гнатюк: ЯК ПОВСТАВАВ СВІТ?	2.00	.50
22. Горліс-Горський: ОТАМАН ХМАРА	2.00	.50
*23. Горліс-Горський: ХОЛОДНИЙ ЯР 2 ТОМИ		2.50
24. Грінченко: К С Е Н Я	1.00	.25
25. Григорів: ЗБІРНИК НАРОД. ТАНЦІВ	4.00	1.00
26. Геркен Русова: СВЯТО ДЕРЖАВНОСТИ	1.00	.25
27. Гольдельман: ЛИСТИ ЖИДА В УКРАЇНУ	2.00	.50
28. Граф, Чіано: ЩОДЕННИК з світової війни	1.00	.25
*29. Дефо,: РОБІНСОН КРУЗО		.95
*30. Допілка: ОЙ, ВЕРШЕ МІЙ ВЕРШЕ		.95
31. Ємець: ПРО КОБЗУ І КОБЗАРІВ	2.00	.50
32. Загул: ПРИГОДИ БАРОНА	2.00	.50
33. Заклинська: ЯК ЗДОБУТИ КРАСУ І ЗДОР.	2.00	.50
34. Західний: ПРОМОВИ У СОЙМІ	1.00	.25
*35. Ігорків: ДЕКЛЯМАТОР „ВІНОЧОК", за		.95
36. Герасимович: ГОЛОД НА УКРАЇНІ	6.00	1.50
*37. Голубець: ІСТОРІЯ УКРАЇН. МИСТЕЦТВА		2.25
38. Кащенко: СЛАВНІ ПОБРАТИМИ	1.50	.35
39. Кащенко: КОСТЬ ГОРДІЄНКО	1.00	.25
40. Кервуд: З ТАВРОМ УБИЙНИКА	2.00	.50
41. Квітка-Основяненко: ПЕРЕКОТИПОЛЕ	1.50	.35
*42. Квітка-Основяненко: СВАТАННЯ НА ГОНЧАРІВЦІ		.95
43. Квітка-Основяненко: МАРУСЯ, щойно з друку половина		.95
*44. Ковалик: МАСОНЕРІЯ, РУЇНА ВІРИ		2.00
45. Крезуб: ІСТОРІЯ ПОЛЬСЬКО-УКРАЇНСЬКОЇ ВІЙНИ	3.00	.75
*46. Кос, д-р: ПРО ПОЛОВІ СПРАВИ, за половину		.95
*47. Коваль: КАПЕЛЮХ І РЕПАТРІЯЦІЯ		.50
48 Крук Юра: ДУРНІ ДІТИ (підпільне вид.)	2.00	.50
*49. КОЛЯДНИК — НОВИЙ, за половину		.75
*50. Лащук: ГУЦУЛЬСЬКА КЕРАМІКА		1.00
51. Левицький: ТЕОРІЯ МУЗИЧНОГО ЗНАННЯ	1.00	.25
52. Левицький: НАРИС ІСТОРІЇ МУЗИКИ	1.00	.25
53. Левицький: НАУКА ГАРМОНІЇ	2.00	.50
54. Левицький, Кость. ЛИСТОПАДОВИЙ ЗРИВ	3.00	.75
55. Липа, Ю.: РОЗПОДІЛ РОСІЇ з мапами	2.00	.50
56. Липа, Ю.: ПРИЗНАЧЕННЯ УКРАЇНИ, з мап.	2.00	.50
57. Мазепа: ПИСАННЯ ДО МОТРІ	1.00	.25
58. Май, Карло: ПРОКЛЯТИЙ. Оповідання	1.00	.25
59. Маковей: ЯРОШЕНКО. Велика повість.	4.00	1.00
60. Микитин: ПРАВИЛА ПОВЕДЕННЯ	1.00	.25
61. Миханько: ВЕЛИКОДНІ ГАЇВКИ	1.00	.25
62. Міхновський: УКР. РЕВОЛЮЦ. ПАРТІЯ	1.00	.25
63. Мишуга, Л.: ПОХІД АРМІЇ НА КИЇВ	1.00	.25
64. — МАПА УКРАЇНИ, має міста і села	3.00	.75
*65. — КАРТА ГАЛИЧИНИ має ВСІ СЕЛА		2.00
66. — МАПА ЛЕМКІВЩИНИ	2.00	.50
67. — МАПА БУЧАЧЧИНИ І ПОКУТТЯ	2.00	.50
68. Назарук, О.: КНЯЗЬ ЯР. ОСМОМИСЛ	5.00	1.25
69. Наріжний: Б У Р С А К, 2 ТОМИ	5.00	1.25
*70. — НАШІ ЛІЧНИЧІ ЗЕЛА (каталог-довідник)		.25
71. Нестор: ПАУ Д'АРКО (лікувальна кора)	1.00	.25
*72. Ломацький, М.: ВЕРХОВИНО СВІТКУ НАШ	4.00	2.00
73. Опільський: ВОВКУЛАКА, істор. оповід.	2.00	.50
74. Ордівський: БАГРЯНИЙ ХРЕСТ, icop.	2.00	.50
75. Охримович: РОЗВИТОК УКР. НАЦ. ДУМКИ	3.00	.75
76. Пачовський: СРІБНА ЗЕМЛЯ — ЗАКАРПАТТЯ	2.00	.50
77. Поліщук: СКАРВИ ВІКІВ — Леґенди	1.00	.25
78. Поліщук: ЖМЕНЯ ЗЕМЛІ, леґенди, чудове!	1.00	.25
79. Петришин: ЛОГІКА, повне!	2.00	.50
*80. Понятенко: КУЛЬТУРА — АСИМІЛЯЦІЯ	1.00	.35
*81. Приходько: ПРОБУДИЛАСЬ РУСЬ...		1.50
*82. Руданський: СПІВОМОВКИ		.95
*83. Сартен: HOW TO LEARN UKRAINIAN		.95
84. Сидор-Чарторийський: НА ЗЕЛЕНІЙ ЛЕМКІВЩИНІ		.95
85. Сидор-Чарторийський: МІЖ МОЛОТОМ А КОВАДЛОМ, 304 стор.		.95
86. Сидор-Чарторийський: МАНДРИ ЖИТТЯ том I		.95
87. Сидор-Чарторийський: МАНДРИ ЖИТТЯ том 2		.95
88. Сидор-Чарторийський: ПРОБЛЕМИ УСПІШНОГО ВИХОВАННЯ		.95
99. Сидор-Чарторийський: УКРАЇНСЬКЕ ВЕСІЛЛЯ, етнограф.		.95
*100. Сидор-Чарторийський: ВІД СЯНУ ПО КРИМ. Похідні групи		2.00
101 Сковорода: ХАРКІВСЬКІ БАЙКИ	1.00	.25
*102. — С О Н Н И К, 3,000 снів		.95
103. Степанів, Олена: СУЧАСНИЙ ЛЬВІВ	2.00	.50
104. Стороженко: МАТУСИНЕ БЛАГОСЛОВЕННЯ		.25
*105. — СТРАШНИЙ МОНАХ РАСПУТІН, ілюстр.		.95
106. Таборенко: ПАНЦИРНИЙ ПОЇЗД „СТРІЛЕЦЬ"	1.00	.25
107. Тютюник; ЗИМОВИЙ ПОХІД	2.00	.50
*108. Українка, Леся: ЛІСОВА ПІСНЯ		.95
109. Українка, Леся: Б О Я Р И Н Я, повне	1.25	.30
110. — УКРАЇНСЬКО-АНГЛІЙСЬКА КУХАРКА	4.00	1.00
111. — УКРАЇНСЬКА ЛІТЕРАТУРА	1.25	.35
112. — УКРАЇНСЬКИЙ ЛІТОПИС	1.00	.25
*113 Старосольський: ТЕОРІЯ НАЦІЇ	3.00	.75
114. Франко, Петро: ШВЕДСЬКА РУХАНКА	5.00	.95
*115. Франко, Іван: ЛИС МИКИТА, повне ілюстр.		.95
*116. Франко, Іван: М О Й С Е Й, ілюстроване		.95
117. Франко, Іван: КОВАЛЬ БАССІМ, повне	2.00	.50
118 Франко, Іван: КАЗКА ПРО ДОБРОВИТ і ін.		.25
*119. Ценевич: ЗЛОЩАСНИЙ САМОЦВІТ, чудове		1.25
120. Чайковський: З ЛАСКИ РОДИНИ	6.00	1.50
121. Чайковський: МАЛОЛІТНИЙ	3.00	.75
122. Ч-ч: Ф Л І Р Т, двомовне	1.00	.25
123. Шевченко: КОБЗАР для МОЛОДІ ілюстр.		.50
124. Шкрумеляк: ПОЇЗД МЕРЦІВ	1.00	.25
125. Шкрумеляк: ЧЕТА КРИЛАТИХ вел. повість	2.00	.50
*126. Щербаківський: ФОРМАЦІЯ НАЦІЇ (трипілля)		.95
127. Яковлів: КОНСТИТУЦІЯ У.Н.Р.	1.00	.25
128. — ЯК СТАТИ ГРОМАДЯНИНОМ ЗДА?	1.00	.25
*129. Федькович, Юрій: ОПОВІДАННЯ (Люба - згуба і ін.)		.50
*130. — СЛОВО ПРО ПОЛК ІГОРА, ілюстроване		.95

ЛЮКСУСОВІ ВИДАННЯ — СПОРІДНЕНІ...

За половину ціни!)

131. Грушевський: ІЛЮСТРОВАНА ІСТОРІЯ УКРАЇНИ	25.00	11.00
132. Демидецький, д-р: НАЙНОВІША МЕТОДА ПРИРОДНОГО ЛІКУВАННЯ. Люксус	40.00	20.00
*133. Аркас: ІСТОРІЯ УКРАЇНИ-РУСИ	12.00	5.00
134. Кащенко: ІСТОРІЯ ЗАПОРОЖ. СІЧІ	10.00	5.00
135. Терлецький: ІСТОРІЯ УКРАЇНСЬКОЇ ДЕРЖАВИ, оба великі томи — люксус	12.00	6.00
136. Христюк: МАТЕРІЯЛИ ДО ІСТОРІЇ УКРАЇНСЬКОЇ РЕВОЛЮЦІЇ. Всі 4 томи в оправі	30.00	13.50
*137. — ДРУГА ЧИТАНКА ДЛЯ ШКОЛИ МАТВІЇЧУКА	3.00	.75
*138. Шевченко: КОБЗАР з 1861 року в оправі		4.00
*139. Шевченко: KOBZAR of UKRAINE		.95
*140 — УКРАЇНСЬКІ ЗВИЧАЇ ВЕЛИКОДНІ	1.00	.25
*141. Чарторийська, Богданна: „АНДРЕЯ" — звичаї		.50
142. — ЯК ЛІКУВАТИСЯ БЕЗ ЛІКІВ?	1.00	.25
143. — ПРИЧИНИ НЕПЛІДНОСТИ І ЯК ЦЕ ЛІКУВАТИ?	1.00	.25
144. — З КИМ ЖЕНИТИСЯ, А З КИМ НЕ ЖЕНИТИСЯ?	1.00	.25
145. — РОЗГАДАНА ТАЙНА, цікаве; фокуси	1.00	.25
146. — ПРАВИЛА УКРАЇНСЬКОГО ПРАВОПИСУ	1.00	.25
147. — АРИТМЕТИКА, ілюстроване дітям	1.00	.25
148. Чернява: НА СХОДІ — МИ! Велика повість	2.00	.50
149. — СЛІДАМИ ЗАБУТИХ ПРЕДКІВ	1.00	.25
150. — ПОДОРОЖ У СИБІР, оповідання	1.00	.25
*151. — Х А Т А — оповідання Грінченка	1.00	.25
*152. — БЕЗ ХЛІБА — оповідання Грінченка	1.00	.25

ЩЕРАЗ ПРИЛЮДНА ЩИРА ПОДЯКА БОГОВІ ТА УСІМ НАШИМ ПОКУПЦЯМ, БО БЕЗ НИХ, МИ БУЛИ Б НЕ ПРОІСНУВАЛИ 25 РОКІВ! ЗАПРОШУЄМО КОЖНУ РОДИНУ, ШКОЛУ, ЛЮДИНУ, — КУПІТЬ ТЕПЕР УСІ І МАЙТЕ та РАДІЙТЕ ВРАЗ З НАМИ. Такої нагоди більше не буде, бо до 50-ліття дуже далеко... Щоб ми не докладали до пересилки, просимо додавати 10% до замовленої суми. Якщо останеться з коштів пересилки, то додамо за те щось цінного! Замовлення на $10.00 і більше шліть до:

HOWERLA PUBLISHERS
238 East 6th Street
New York, N.Y. 10003

ТАРЗАН, 7231. ТАРЗАН І КРИСП ОБМІРКОВУЮТЬ СИ ТУАЦІЮ

Ти, Петре, справді „приємне видовище"! Я думав, що мені вже кінець!

Я не знав, що суддя старався застрілити саме тебе!

Він був дуже заздрісний за Серіну і думав що я старався відібрати її від нього... Не знав він, що я був її в'язнем!

Яка велика шкода! Хіба неправда, Тарзане?... Вродлива жінка... Мужчина, який був колись видатним юристом — Обоє вбиті!

Жадоба — це страшна недуга! Вони обоє були заражені нею!